

Қазақстан Республикасы ғылым және жоғары білім министрлігі
«Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті» КеАҚ
Жаратылыстану институты

ТҮЛЕК МОДЕЛІ

6B01405 - «Дене шынықтыру және спорт» БББ

Қызылорда қаласы, 2025 ж.

МАЗМҰНЫ

Кіріспе

1 БББ сипаттамасы

2 Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері

2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары

2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері

2.3 Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері

2.4 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын құзіреттіліктермен салыстыру матрицасы

2.5 Маманның жеке қасиеттері

Қорытындылар

КІРІСПЕ

Қазіргі заманауи жағдайларда білім беру қызметін жүзеге асыруға бағытталған, жоғары азаматтық жауапкершілікке ие педагог мәртебесіне сай келетін, бәсекеге қабілетті және сұранысқа ие дене шынықтыру мұғалімі мен тандаған спорт түрі бойынша жаттықтырушы-педагогты даярлау – басты мақсат болып табылады.

Болон процесінің негізгі бағыттарын жүзеге асыру аясында түлек моделін әзірлеу — дене шынықтыру және спорт бакалавры дәрежесіне ие маман қандай кәсіби міндеттерді орындай алуы тиіс деген сұраққа жауап беруге арналған.

Қазіргі еңбек нарығының сұраныстарына және стейкхолдерлердің қажеттіліктеріне жауап беретін жоғары оқу орны түлегінің заманауи моделін қалыптастыру - Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің басты стратегиялық мақсаты болып табылады.

Университетте мақсатты түрде кадр саясаты жүргізіледі, оқу үдерісіне қажетті оқу-әдістемелік, ақпараттық және материалдық-техникалық ресурстармен қамтамасыз ету тұрақты түрде жүзеге асырылады, сонымен қатар бакалавриат түлектерін еңбек нарығында сұранысқа ие болатындай сапалы даярлау үшін университеттің материалдық-техникалық базасын жүйелі түрде жақсарту жұмыстары жүргізілуде.

1. БББ сипаттамасы

Дене шынықтыру және спорт мамандығы білім алатын жастар бұл адамдардың оптималды физикалық даму, қоғамдық белсенді тұлғаны сипаттайтын рухани және адамгершілік қасиеттерді қатар тәрбиелейтін қабілеттермен байланысты және әр адамға тән физикалық қасиеттерді жан-жақты жетілдіру мүмкіндігін іске асыру; осының негізде қоғамның әрбір мүшесінің жемісті еңбек пен басқа да қоғамдық маңызды қызмет түрлеріне дайындығын қамтамасыз ету.

Осы саладағы маман дене шынықтыру саласында жұмыс істеу үшін толық білім мен дағды кешеніне ие болады. Бұл әртүрлі қызмет түрлері дегенді білдіреді. Олардың барлығы адам мүмкіндіктерін барынша пайдалану үшін танып білуге бағытталған. Сонымен қатар кәсіби маман салауатты өмір салтын насихаттауға ықпал етеді. Ол халықтың бойына жалпыадамзаттық құндылықтарды дарытады. Сондықтан оқу процесінде әртүрлі саладағы: жаратылыстану және экономикалық, әлеуметтік және гуманитарлық пәндерді меңгеру қажеттігі туындайды.

Осы бағытта университеттегі дене шынықтыру мен спортты дамыту арқылы Қазақстан спортының да дамуына айтарлықтай үлес қосу. Университеттегі жастарды қайсарлыққа, Отансүйгіштікке, елжандылыққа тәрбиелеу бағытындағы жүргізіліп жатқан жұмыстарда дене тәрбиесі мен спорттың алатын орны өте құнды болып табылады. Университет спортын насихаттау жастарды тәрбиелеуге әсер етеді.

2. Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері

Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудың негізгі компоненттері білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері, объектілері, кәсіптік қызмет түрлері мен бағыттары, маманның құзыреттілік моделі туралы ақпаратты, оның ішінде дескрипторлар, білім беру бағдарламасына сәйкес құзыреттердің түрі және білім беру бағдарламасының нәтижелерін қамтиды.

2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары

Дене шынықтыру және спорт жүйесінің басты мақсаты – күш - қуаты мықты, жантәні сау, елімізді қорғауға өзір, шығармашылық жұмысқа күштар, жан-жақты дене шынықтыру дайындығынан өткен азаматтар тәрбиелеу.

Дене шынықтыру жүйесі мемлекеттік және қоғамдық негізде мектепке дейінгі балалар мекемелерінде, мектептерде, орта және жоғары оқу орын-дарында, әскери бөлімдерде, емханаларда және басқа да мемлекеттік, қоғамдық мекемелерде ұйымдастырылады.

Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетіндегі дене тәрбиесі мен спорттың дамуы және қалыптасу кезеңдерін жан-жақты талдап, жас ұрпаққа насихаттау;

- Университеттің республикадағы дене шынықтыру мен спорттың бұқаралық сипат алуына қосып жатқан үлесін нақты деректер арқылы анықтау;

- «Дене шынықтыру және бастапқы әскери дайындық» кафедрасын бітірген түлектердің спорт пен ғылымдағы жетістіктерін саралап, ғылыми тұрғыдан негіздеу.

2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері:

6B01405 – Дене шынықтыру және спорт білім беру бағдарламасы бойынша міндеттер жастардың денсаулығын нығайту, таңдап алған спорт түрлерінен қабілеттерін дамыту, Халықаралық аренада спорт түрлерінен халқының, Отанының намысын қорғайтын ерік-жігері мықты спортшылар тәрбиелеу, дене тәрбиесі мен спорт бағытында белсенді оқушылар дайындау, жалпы білім беретін мектептерге көпшілік спорт бағытында көмек беру, спортты насихаттау.

2.3 Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері

6B01405 – Дене шынықтыру және спорт БББ бойынша техника және технология бакалаврлары кәсіптік қызметтің келесі түрлерін орындай алады:

Ұйымдастыру-басқару қызметі:

- Дене шынықтыру және спорт саласында мемлекеттік саясатты қалыптастыруға және жүзеге асыруға қатысу.

- Қазақстан Республикасында дене шынықтыру және спортты дамыту, республикалық және халықаралық деңгейдегі спорт резервін және спортшыларды даярлау.

- Дене шынықтыру және спорттың материалды-техникалық базасын құру және нығайтуға қатысу.

- Спорттық қозғалысты насихаттау, сондай-ақ өз құзіреті шегінде дене шынықтыру және спорт бойынша мамандар даярлау, олардың біліктілігін арттыру.

2.4 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын күзiреттiлiктермен салыстыру матрицасы

	ON 1	ON 2	ON 3	ON 4	ON 5	ON 6	ON 7	ON 8	ON 9	ON 10	ON 11
ЖҚ/ ОК/ GC 1						6					
ЖҚ/ ОК/ GC 2							7				
ЖҚ/ ОК/ GC 3							7				
ЖҚ/ ОК/ GC 4	1										
ЖҚ/ ОК/ GC 5	1					6					
ЖҚ/ ОК/ GC 6						6	7				
ЖҚ/ ОК/ GC 7										10	
ЖҚ/ ОК/ GC 8						6					
ЖҚ/ ОК/ GC 9						6					
ЖҚ/ ОК/ GC 10							7				
ЖҚ/ ОК/ GC 11					5		7				
ЖҚ/ ОК/ GC 12					5						
ЖҚ/ ОК/ GC 13						6	7				
БҚ/ ПК/РС 1								8			11
БҚ/ ПК/РС 2							7				
БҚ/ ПК/РС 3					5						
БҚ/ ПК/РС 4					5						
БҚ/ ПК/РС 5											11
БҚ/ ПК/РС 6											11
БҚ/ ПК/РС 7					5						
БҚ/ ПК/РС 8					5		7				
БҚ/ ПК/РС 9	1				5						
БҚ/ ПК/РС 10	1				5			8			
БҚ/ ПК/РС 11		2	3								
БҚ/ ПК/РС 12								8			
БҚ/ ПК/РС 13											11
БҚ/ ПК/РС 14											11
БҚ/ ПК/РС 15								8			11
БҚ/ ПК/РС 16	1				5						
БҚ/ ПК/РС 17	1				5						
БҚ/ ПК/РС 18				4							
БҚ/ ПК/РС 19					5			8		10	
БҚ/ ПК/РС 20								8	9		
БҚ/ ПК/РС 21								8	9		
БҚ/ ПК/РС 22								8			11
БҚ/ ПК/РС 23	1				5			8			
БҚ/ ПК/РС 24		2			5						
БҚ/ ПК/РС 25			3	4							
БҚ/ ПК/РС 26					5						
БҚ/ ПК/РС 27					5						
БҚ/ ПК/РС 28					5						
БҚ/ ПК/РС 29			3	4							
БҚ/ ПК/РС 30					5						
КҚ/ ПК/РС 1					5			8	9		
КҚ/ ПК/РС 2		2						8			11
КҚ/ ПК/РС 3					5			8			
КҚ/ ПК/РС 4					5			8			
КҚ/ ПК/РС 5		2						8			
КҚ/ ПК/РС 6		2						8		10	
КҚ/ ПК/РС 7					5			8	9		
КҚ/ ПК/РС 8					5			8	9		
КҚ/ ПК/РС 9					5			8			
КҚ/ ПК/РС 10					5			8	9		
КҚ/ ПК/РС 11					5			8			
КҚ/ ПК/РС 12					5			8			
КҚ/ ПК/РС 13									9		
КҚ/ ПК/РС 14								8			11
КҚ/ ПК/РС 15								8			11

КҚ/ПК/РС 16						6					
КҚ/ПК/РС 17									9	10	11

2.5. 6B01405 – «Дене шынықтыру және спорт» БББ бойынша маманның жеке қасиеттері

Дене шынықтыру және спорт маманы жауапты болуы керек, балалар мен спортты жақсы көреді, ұйымдастырушылық қабілеті бар, коммуникативті және стресске төзімді болуы керек. Сондай-ақ шыдамды, мұқият болу, ынталандыру және шабыттандыру, сондай-ақ физикалық сау және төзімді болу маңызды.

ББ 6B01422 (IP фин.)- дене шынықтыру және спорт болып табылады:

- Дене белсенділігіне деген сүйіспеншілік және салауатты өмір салтын насихаттау.
- Өз білімін жеткізуге және оқушылармен жақсы қарым-қатынас орнатуға деген ұмтылыс.
- Сабақтардың қауіпсіздігі мен қамқорлықтағы адамдардың денсаулығы үшін жауапкершілік.
- Көпшілдік, әртүрлі балалар мен ересектерге көзқарас таба білу.
- Толеранттылық, әдептілік және оқушылардың көңіл-күйін түсіне білу.
- Ынталандыру және шабыттандыру, басқаларға үлгі болу қабілеті.
- Тез шешім қабылдау және стандартты емес жағдайларда әрекет ету мүмкіндігі.
- Білім беру мақсаттарына қол жеткізуде ұйымшылдық, мақсаттылық.
- Стресстік жағдайларда жұмыс істеу үшін стресске төзімділік және психикалық тұрақтылық.
- Байқау, егжей-тегжейге мұқият болу және әрқайсысының ерекшеліктерін байқай білу. -
- Бастамашылдық, тәуелсіздік және өзін-өзі жетілдіруге ұмтылу.
- Жақсы фитнес, төзімділік және жалпы денсаулық.

«Дене шынықтыру және бастапқы әскери дайындық»
БББ жетекшісі:

Ш.Н.Қуатбеков